

POSUDEK OPONENTA

na diplomovou práci

SPOLEČNÁ OBRANNÁ POLITIKA V KONTEXTU PRÁVA EU

(rozsah 178 stran; odevzdána dne 20.11.2023)

diplomant: **VÁCLAV SYRUČEK**

konzultant: **JUDr. Michal Říha, Ph.D.**

oponent: **Doc. JUDr. Pavel Svoboda, Ph.D., D.E.A.**

1. **Aktuálnost, novost a vhodnost tématu:** Téma práce je pro právnickou profesi velmi aktuální. Téma je rovněž vhodné pro diplomovou práci vzhledem k jejímu poslání, možnému rozsahu a v důsledku toho i prostoru pro hlubší vědeckou analýzu. Navíc diplomant téma zvládl zpracovat čtivým způsobem, který je zpřístupňuje i širšímu okruhu než pouze zasvěceným odborníkům.

2. **Náročnost tématu:** Zvolené téma je náročné na teoretické znalosti; vstupní údaje a jejich zpracování, stejně jako na použité metody.

3. **Cíl práce a jeho dosažení:** Diplomant si za cíl práce stanovil „představit historická východiska koncepce společné obranné a bezpečnostní politiky Evropské unie, úpravu *de lege lata* a možnou úpravu *de lege ferenda*“ (s.4, část 1.2), což potvrzuje i na s.136. Tohoto cíle zásadně nebylo dosaženo, protože práce je až na výjimky (zejména část 5.2.1) politologická, nikoliv právnická.

4. **Uspořádání:** Práce je přehledně členěna do 8 částí, jež plně pokrývají zvolené téma. Tato struktura je pro dané téma vhodná. Rozsah 178 stran dalece překračuje kvantitativní nároky kladené na diplomovou práci; tento rozsah ovšem vyplývá mj. z rozsáhlých citací právních předpisů v samotném textu práce, zatímco jejich místo převážně by mělo být spíše v poznámce pod čarou. Jediný strukturální problém lze vidět v tom, že pasáž věnovaná cílům, hodnotám a výzvám SBOP předmětem až 6. části, zatímco jde o jasná východiska celé politiky.

Na rozdíl od uspořádání ale obsah jednotlivých částí není v pořádku nejen kvůli již zmíněnému převážně politologickému obsahu, ale i v tom, že předmětem závěru práce nemá být představení návrhů *de lege ferenda*, nýbrž zejména argumenty o dosažení cíle práce.

5. **Samostatnost při zpracování tématu:** práce nevzbuzuje dojem nesamostatnosti.

6. **Hloubka provedené analýzy:** Obecným cílem diplomové práce na právnické fakultě je sepsat pokus o vědeckou analýzu právního problému. Předložená práce je však psána převážně jako politologická, což nemůže zastítnit ani velké množství citovaných právních norem. Výjimku tvoří část 5.2.1 nastiňující problém s právním základem tam zkoumaného nařízení, ale ani zde není k dispozici právní názor autora, pouze konstatování dvou odlišných názorů. Skutečným právním problémům se práce příliš nevěnuje – až na výjimky je nenastiňuje, natož aby je řešila a příležitosti k právní argumentaci, které se nabízejí, zůstávají nevyužity, např. opakované tvrzení, že preambule je právně nezávazná (s. 39, 75, 131), což ale neplatí vždy (srov. C-8/57 *Hauts Fourneaux*); stejně tak např. s. 54 obsáhle dokládá, že sdělení je nezávazná forma právního aktu, což ale např. v oblasti práva hospodářské soutěže je sporné, neboť tam jde často o *soft law*.

7. **Úprava práce:** (text, grafy, tabulky) odpovídá nárokům na diplomovou práci.

8. **Práce s literaturou** tuzemskou i zahraniční je dostatečná. Jde ovšem převážně o literaturu politologickou, ne právnickou. Není jasné, proč jsou některé normy citovány v angličtině, když jsou dostupné (a to i online) i v češtině (např. Smlouva o OCCAR, s. 89).

9. **Práce s judikaturou:** Práci s judikaturou Soudního dvora EU nelze hodnotit: v práci se žádný odkaz na rozhodnutí SDEU nevyskytuje, což samozřejmě souvisí se skutečností, že pravomoc SDEU v této oblasti je silně limitována, ale přesto existující: srov. C-439/13 P-DEP *Eulex Kosovo v. Elitaliana SrL*, pro oblast veřejných zakázek, jimž se práce věnuje na s. 130, 141 aj. Rovněž by bylo možno judikaturu citovat v těch pasážích, které se týkají obecných institutů evropského práva, např. v případech zmíněných v bodě 6 tohoto posudku.

10. **Terminologie, jazyková a stylistická úroveň:** Práce je bohužel částečně psána popularizačním až romanopiseckým stylem (např. s.6: „*ministrowi financí se musejí zdát ošklivé sny*“), neodpovídajícím vědecké práci. Lze také litovat jistých redakčních chyb (s.1 „sedmý“; s.2 „Humberto Eco“; s.4 „českém“; s.37 „status que“ aj. Rovněž je škoda, že když diplomant v části 1.3. slibuje používat zaužívané zkratky, tak (1) málo používá zkratku „EU“, čímž rozsah práce uměle nafukuje; (2) používá zkratku SOP pro společnou obrannou politiku, zatímco jde o zaužívanou zkratku pro společnou obchodní politiku. V práci lze nalézt i jisté terminologické chyby, např. na s. 36 a 54 se píše o vysokém představiteli pro „*pro zahraniční a bezpečnostní politiku*“ namísto „*pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku*“.

11. **Největší klady práce:** Je třeba ocenit

- čtivost a přehlednost práce, stejně jako popis všech základních problémů zvoleného tématu;
- nastolení otázky právního základu pro financování vojenských projektů (s. 73 an.).

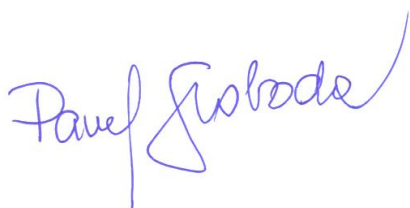
12. **Nedostatky práce:** již výše zmíněný převážně politologický obsah a popisný přístup, nevyhledávající právní problémy.

13. **Otázky k obhajobě:**

- S. 3: co má diplomant na mysli větou „*Podepsáním asociační dohody s Ukrajinou se EU stala garantem její suverenity*“?; podobně s.120: „*Ukrajina podepsala s EU v roce 2017 dohodu o přidružení, čímž se Unie implicitně zavázala k ochraně demokratického procesu na Ukrajině a k ochraně ukrajinské suverenity.*“?
- S. 39: ad „*aplikační přednost mezinárodního, potažmo tedy i evropského, práva*“: (1) týká se tato aplikační přednost celého mezinárodního práva?; (2) je podle diplomanta evropské právo podmnožinou mezinárodního práva?
- S. 41: zde používaný pojem terciálního práva je sporný.
- S. 51: byl čl. 42/7 SEU někdy aktivován?
- S. 57: jaký je rozdíl mezi pojmy „přístup“ a „postoj“, uvedenými v cit. čl. 29 SEU?
- S. 71: Jaký je vzájemný vztah PESCO, PADR a EDF?
- S. 73: Nemohl by EDF představovat případ, kdy „*Rada rozhodne jinak*“ dle čl. 41/2 SEU? Proč diplomant cituje onu akademickou analýzu použitelnosti čl. 41-45 SEU, když nejde o zpochybnění právního základu nařízení o EDF?
- S. 92: Proč musí EU respektovat Chartu OSN, když není členem OSN? Na základě čeho „*Unie právně nemůže zahajovat jakékoli mise, tedy ani ty vojenské, na základě své libovůle. Veškeré aktivity musí být v souladu s Chartou OSN a jejími zásadami ...*“?

14. **Závěr:** Jde o výbornou práci, ale pro jiný obor než právo (politologie, bezpečnostní studia apod.). Vzhledem ke výše uvedenému nepovažuji diplomovou práci za způsobilou k obhajobě na PF UK.

V Praze dne 22.2.2024

Doc. JUDr. Pavel Svoboda, Ph.D., D.E.A.